

FİZİKSEL AKTİVİTEYE KATILIMDA MEKÂN SEÇİMİ VE KATILIMI ENGELLEYEN UNSURLARIN İNCELENMESİ: MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ KAMPÜSÜ

Tolga BEŞİKÇİ** Kadir YILDIZ*** Pınar GÜZEL *****

ÖZET

Bu çalışmanın temel amacı, kampüs rekreasyonu kapsamında bireylerin fiziksel aktivitelere katılım nedenlerinin mekânsal açıdan yeterliliği ve katılımlarını engelleyen unsurların incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda katılımcıların rekreasyon alanı seçimlerinde etkili olan faktörlerin tespit edilmesi hedeflenmiştir.

MCBÜ öğrencileri ve çalışanları arasından çalışmaya gönüllü katılım sağlayan ve basit rastgele örnekleme yöntemi ile seçilmiş toplam 630 kişi (376 kadın (60%) ve 254 erkek (40%)), (yaş ort. = 25.54±6.46) çalışmanın örneklem grubunu oluşturmaktadır. Katılımcıların demografik özellikleri belirlendikten sonra ölçüm aracı olarak Fiziksel Aktivite Mekânı Değerlendirme Ölçeği (FAMDÖ) (Gümüş ve ark., 2015) kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiklerle birlikte normal dağılım koşullarının sağlanmaması nedeniyle Mann-Whitney-U ve Kruskal Wallis nonparametrik testleri uygulanmıştır. Katılımcıların demografik özellikleri ile fiziksel aktivite mekânını değerlendirme düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesinde ise Spearman Korelasyon testi kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde ve yorumlarda, $p < .05$ anlamlılık düzeyi dikkate alınmıştır.

Analiz sonuçları incelendiğinde, “FAMDÖ” alt boyut puanlarının cinsiyet değişkenine göre kadın katılımcılar lehine anlamlı olarak farklılaştığı görülmektedir. Kruskal Wallis analiz sonucuna göre, katılımcıların “Fiziksel Aktivite Mekânı Seçimi” ve “Fiziksel Aktiviteye Katılımlarını Engelleyen Unsurlar” üzerinden aldıkları ortalama puanlar eğitim durumlarına göre farklılık göstermektedir. Grupların sıra ortalamaları dikkate alındığında fiziksel aktivite mekânı seçiminde en yüksek puan eğitim seviyesi ilkökul (Ort.=409,00) olan katılımcılarda görülmekte ve bunu sırasıyla ortaokul (Ort=325,63), lise (Ort= 304,19) ve lisans (266,95) puanları takip etmektedir. Spearman Korelasyon testi sonuçları ise, “FAMDÖ” alt boyutları ile

*Arş. Gör., Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü, tolga.besyo@hotmail.com

**Dr. Öğr. Üyesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölümü, kadiryildiz80@hotmail.com

***Doç. Dr., Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Rekreasyon Bölümü, pnguzel@yahoo.com

KAYNAKÇA

1. Artinger, L., Clapham, L., Hunt, C., Meigs, C., Milford, N., Sampson, N.M.B. (2006). The social benefits of intramural sports. *NASPA Journal*, 43(1), 69-86.
2. Bryant, J. A., Banta, T.W., Bradley, J.L. (1995). Assessment provides insight into the impact and effectiveness of campus recreation programs. *NASPA Journal*, 32(2), p. 152-160.
3. Chen, C.C. (2002). The impact of recreational sports facilities on university student's social interaction and campus culture. Unpublished doctoral dissertation, University of the Incarnate Word.
4. Christie, N.G. ve Dinham, S.M. (1991). Institutional and external influences on social integration in the freshman year. *The Journal of Higher Education*, 62(4), 412-436.
5. Emir, E., (2012). *Rekreatif Etkinliklere Katılımın Önündeki Engellerin Belirlenmesi: Üniversite Öğrencileri Örneği*. (Yüksek Lisans Tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
6. Endo, J. ve Bittner, T. (1985). Developing and using a longitudinal student outcome data file: The University of Colorado Experience. *New Directors for Institutional Research*, 47, 65-79.
7. Gümüş, H., Alay Özgül, S., Karakılıç, M., (2015) "Fiziksel Aktivite Mekân Değerlendirme Ölçeği (FAMDÖ) Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması", *Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi*. 26 (1), 1-8.
8. Gümüş, H., Alay Özgül, S., Karakılıç, M., (2017). "Fiziksel Aktivite İçin Park ve Rekreasyon Alanlarına Gelen Kullanıcıların Mekân Seçimini ve Fiziksel Aktiviteye Katılımını Etkileyen Faktörler", *Sportmetre*, 15 (1), 31-38.
9. Haase, A., Staptoe, A., Sallis, J., F., Wardle, J., (2004), "Leisure Time Physical Activity In University Students From 23 Countries: Associations With Health Beliefs, Risk Awareness and National Economic Development", *Preventive Medicine*, 39, s.182-190.
10. Helms, K. E. (2010). *Campus Recreation Program Involvement, Athletic Identity, Transitional Loss and Life Satisfaction in Former High School Athletes*, Bachelor of Arts in Psychology, University of Arkansas.
11. Hubbard, J. & Mannell, R.C. (2001). Testing Competing Models of the Leisure Constraint Negotiation Process in a Corporate Employee Recreation Setting. *Leisure Sciences*, 23,145–163.
12. Jun, J. & Kyle, G.T. (2011). The Effect of Identity Conflict/Facilitation on the Experience of Constraints to Leisure and Constraint Negotiation. *Journal of Leisure Research*, 43(2), 176-204.
13. Kaba, İ.C. (2009). *Türkiye'deki Üniversitelerde Kampüs Rekreasyonunun Mevcut Durumu ve Kampüs Rekreasyon Modellemesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.
14. Karvonen, M., J., (1996), "Physical Activity For A Healthy Life", *Res. Q. Exercise Sport*, Jun;67, (2), s. 213-5.
15. Lindsey, R., Sessoms, E. (2006). Assessment of a campus recreation program on student recruitment, retention, and frequency of participation across certain demographic variables. *Recreational Sport Journal*, 30(1), 30-39.
16. Mull, R., Bayless, K., Ross, C., Jamieson, L. (2005). *Recreational Sport Management*, 41 ed. Champaign, IL: Human Kinetics.
17. Özbey, S., Çelebi, M. (2011). *Rekreasyon Temelleri*. (N. Mirzeoğlu, Ed.) Spor Bilimlerine Giriş. Ankara: Spor Yayınevi, s. 241-270.

18. Sa, H.J., Lee, C .W., Kim, M .J., Chun, S.B. & Nam, S.B. (2015). Leisure Facilitators and Recreation Specialization for Female Participants in Running Events. *Asian Social Science*,11(27), 175-184.
19. Sarol, H., (2017). Bireylerin fiziksel aktiviteye katılımını engelleyen ve kolaylaştıran faktörlerin belirlenmesi, *Journal of Human Sciences*, 14(4).
20. Tekin A., Ramazanoğlu F., Tekin G., (2004), “Sporda Sosyal Alanlar Seçme Konular” 1. Ankara: Bıçaklar Kitabevi.
21. Wankel, L.M., Berger, B.G. (1990). The psychological and social benefits of sport and physical activity. *Journal of Leisure Research*, 22(2), 167-182.